

روان‌شناسی اجتماعی، با نگرش به منابع اسلامی

* مؤلف: جمعی از مؤلفان

* ناشر: سمت و پژوهشکده حوزه و دانشگاه

* سال نشر: ۱۳۸۲

* نوبت چاپ: اول

از ویژگی‌های بارز این متن، صرف‌نظر از روانی و رسایی آن، کیفیت خوب چاپ، حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی خوب، چندگانگی تألیف و وجود تفاوت‌های محسوس در نگارش متن است. نحوه کاربرد اصطلاحات، در حد قابل قبول است و مؤلفان نیز سعی کرده‌اند مطالب را مطابق با عرف کتاب‌های روان‌شناسی اجتماعی تقسیم‌بندی کنند، اما به اهداف مشخص رویکرد اسلامی اشاره‌ای نکرده‌اند. میزان روزآمدی داده‌ها در حد قابل قبول است، اما بیشتر مطالب برگرفته از کتاب‌های تألیفی و ترجمه شده دیگران در دهه‌های اخیر است. مؤلفان محترم مطالبی را از قول اندیشمندان اسلامی نقل کرده‌اند که ارتباط چندانی با موضوع اصلی ندارد، مثل «عشق ناپسند و عشق پسندیده» از قول خواجه نصیرالدین طوسی.

استنادات و ارجاعات اثر از موارد دیگری است که در این کتاب نیاز به تجدیدنظر دارد. برای مثال، در مواردی، هنگام ذکر منبع به تاریخ ترجمه اشاره شده است، مثل «استوتزل، ۱۳۷۱» در ص ۱۱ و گاه نیز نام مترجم ایرانی با تاریخ میلادی درج شده است، مثل «محرابیان، ۱۹۷۲» در ص ۱۱. جهت‌گیری علمی، فلسفی و اخلاقی این متن، جهت‌گیری اسلامی است؛ اما مؤلفان محترم در این مورد، توفیق چندانی به دست نیاورده‌اند و در اغلب موارد، تنها به ذکر خیر بعضی از اندیشمندان اسلامی پرداخته‌اند و نقل‌قول‌هایی از آنها آورده‌اند.

کیفیت مطالب گردآوری شده در این کتاب، قابل قبول است، اما ارجاعات و استنادات به نگرش اسلامی نمی‌تواند چندان معقول باشد. از این حیث، انجام دادن تحقیقات میدانی در میان جمعیت‌های مذهبی و مسلمان و نقد نتایج تحقیقات اجتماعی در تبیین بهتر دیدگاه‌های اسلام، مفید خواهد بود.

اندیشمندی جامع‌الشرایط (مسلط به روان‌شناسی اسلامی و آشنا به فرهنگ و ارزش‌های قرآنی و دینی) باید با توجه به «دیدگاه‌ها و منابع اسلامی» کتاب را ویرایش کند و به تجدیدنظر فنی، فرهنگی، علمی و ادبی کتاب بپردازد.